

СТЕНОГРАМА

засідання Комітету з питань державного будівництва, регіональної політики та місцевого самоврядування

31 березня 2016 року

Веде засідання Голова Комітету ВЛАСЕНКО С.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добрий день, шановні колеги! Згідно із електронною реєстрацією у нас присутні 9 членів комітету, а відтак згідно з вимогами Закону України "Про комітети Верховної Ради України" дозвольте оголосити наше сьогоднішнє засідання відкритим.

Вам роздано проект порядку денного. Якщо немає заперечень, шановні колеги, я прошу його підтримати за основу, у вас на моніторах уже виведено все... Хтось один ще не проголосував, колеги. Хтось один ще не проголосував... Все! Є.

9 – "за", проти – немає, утрималися – немає.

Чи є зміни, доповнення до порядку денного? Немає? Тоді, колеги, я відкрию голосування щодо підтримки законо... порядку денного в цілому.

Ще хтось один. *(Шум у залі)*

Дякую, шановні колеги. 9 – "за", проти – немає, утрималися – немає. Порядок денний затверджений. Ми переходимо до... Я би запропонував, до речі, обговорити одночасно три перших питання порядку денного. Я думаю, що це було б доцільно. Вони стосуються, всі три проект постанов стосуються одного питання, яке ми вже обговорювали неодноразово. Хочу нагадати, що у нас діє поки що рішення комітету, згідно з яким ми рекомендували Верховній Раді перейменувати місто Кіровоград Кіровоградської області на Інгульськ. Хочу нагадати, що 21 лютого у нас завершився, встановлений законом, строк на розгляд пропозицій органів місцевого самоврядування щодо перейменування населених пунктів. Однак своїм протокольним рішенням Верховна Рада доручила нашому комітету доопрацювати це питання. І ми розпочинаємо розгляд трьох перших питань порядку денного.

Про проект Постанови про об'єднуюче (соборне) найменування місто Кіровоград Кіровоградської області (реєстраційний номер 4213), автор – народний депутат. Проект Постанови про переведення назви місто Кіровоград Кіровоградської області у відповідність з вимогами Закону України про засудження комуністичного та націонал-соціалістичного нацистського тоталітарного режимів в Україні та заборона пропаганди їхньої символіки (реєстраційний номер 4222), автор законопроекту – народний депутат України. І проект Постанови про повернення місту Кіровоград Кіровоградської області історичної християнської назви – Єлисаветград, названої в честь Святої Праведної Єлисавети – матері Іоанна Хрестителя, сестри Богородиці (реєстраційний номер)... Ну, далі немає родинних зв'язків. Реєстраційний номер 4315. Доповідає Микола Трохимович Федорук.

Будь ласка, Микола Трохимович.

ФЕДУРУК М.Т. Шановний Сергій Володимирович, шановні колеги, на ваш розгляд пропонується розглянути питання про об'єднуючі соборне найменування міста Кіровоград Кіровоградської області і внесений цей

законопроект народним депутатом Яринічем. Проектом постанови пропонується перейменувати місто Кіровоград Кіровоградської області в місто Святоєлисаветград. За визначенням... Вибачте, Святоєлисавет. За визначенням суб'єкта законодавчої ініціативи, законопроект внесено з метою переведення назви міста Кіровоград у відповідність до вимог Закону України про засудження комуністичного та націонал-соціалістичного, нацистського тоталітарних режимів у країні та заборону пропаганди їхньої символіки та повернення місту історичної назви, яку підтримує переважна більшість його жителів.

Це коротко така інформація з цього питання.

Наступна пропозиція, наступний проект Постанови про приведення міста Кіровограда у відповідність з вимогами закону, про який ми говорили. І цей законопроект пропонується, внесений на розгляд (номер 4222, від 15.03.2016 року), внесений народними депутатами України Горбуновим, Березкіним, Лінком, Черваковою, Крульком і Шкрум.

Проектом постанови пропонується перейменувати місто Кіровоград Кіровоградської області в місто Кропивницький.

За визначенням суб'єктів законодавчої ініціативи найбільш прийнятною та компромісною назвою для міста Кіровоград на підтримку... за підтримки якого наголошує громадськість міста є назва Кропивницький, що увібрало увесь спектр географічної, етнічної, етнографічної, культурно-історичної приналежності. Кропивницький визначає конкретні досягнення України у сфері формування світової культури та безсумнівно впишеться в вінок назв обласних центрів як Хмельницький та Івано-Франківськ, що не викликає жодних заперечень і є... і своєю назвою сприятиме пришвидшенню формування національної ідеї *Заможна Україна. Вільна людина. Культурна нація*".

Такі аргументи на честь ну відносно цього найменування.

І проект Постанови щодо... *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Щось ви перевантажили все, Миколо Трохимовичу.

ФЕДУРАК М.Т. Коротко. Три питання, так.

І третя постанова, автором якої є народний депутат Ларін. Цією постановою пропонується перейменувати місто Кіровоград на місто Єлисаветград. За визначенням суб'єкта законодавчої ініціативи законопроект внесено з метою врахування думки більшості членів територіальної громади міста Кіровоград. Зважаючи на результати згаданого опитування громадян щодо повернення місту історичного ім'я Святої Праведної Єлисавети. Єлисаветград – місто під покровом Святої Праведної Єлисавети, матері Іоанна Хрестителя, сестри Богородиці. Присутність у назві міста такого словосполучення, як "град", сприятиме градоутворенню, величі та розбудові міста. Ось такі є три постанови. Ну, перш ніж розглядати ці постанови або коли ми будемо приймати рішення нам мабуть потрібно прийняти якесь рішення відносно того, що ми підтримуємо чи не підтримуємо, щоб відмінити рішення, нашого попереднього, відносно Інгульська. По спілкуванню з колегами депутатами, ну, викликає у них заперечення, назву, городян, більшості городян місто Інгульськ, це зрозуміло їм, нам це не зрозуміло, жителям зрозуміло, чомусь вони категорично проти назви

Інгульськ, дивлячись, можливо, там по стану тої річки чи чогось, тому вносяться такі пропозиції.

Я доповідь закінчив.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Микола Трохимович.

Чи є запитання до доповідача. Немає.

Єдине, що, я хотів би проінформувати членів комітету, що декілька днів назад комітет отримав листа від Кіровоградської міської ради про перейменування міста Кіровограда. Лист наступного змісту. Ситуація навколо нашого міста не втратила актуальності і гостроти. Прошу вас звернути увагу народних депутатів України членів Комітету з питань державного будівництва, що я зараз і роблю, на той факт, що останнім часом не байдужі містяни, а також численні громадські організації пропонують нові варіанти перейменування Кіровограда: Козацький граніт, Златостеп, Єлізавет, Свято Єлізавет. До мене звернулися керівника більш 100 громадських організацій, які відстоюють Єлізавет або Свято Єлізавет, як соборні назви, які сприятимуть відродженню, процвітанню нашого міста. З повагою, міський голова Райкович.

Микола Трохимович абсолютно слушно зазначив, що нам треба буде приймати рішення щодо нашого попереднього рішення. Єдине, що я би запропонував, можливо, спочатку заслухати представників авторів законопроектів, які ми сьогодні розглядаємо, а потім визначитися, потім визначитися. Бо, якщо ми не скасуємо наше попереднє рішення, ну, нам немає сенсу розглядати далі будь-які рішення.

Щодо проекту, проекту постанови 4213. Хто із авторів є?

_____. (Не чути)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, будь ласка, пан Яриніч.

(Шум у залі)

Зараз. Яринічу мікрофон включіть, будь ласка, якщо він...

_____. Ваш мікрофон не працює. Буде працювати оцей мікрофон, він якого буде чути. Там ще система не налагоджена.

ЯРИНІЧ К.В. Добрый день, уважаемые коллеги! Я не первый раз присутствую у вас на комитете и должен сказать, что актуальность этого вопроса о переименовании может она не настолько чувствуется здесь в комитете, а на самом деле в городе Кировограде об этом много разговоров, много движений разных. К сожалению, я должен констатировать, что и есть некоторое противостояние, которого... желательно было бы избежать. И когда мы говорим о соборном переименовании города Кировограда, каком-то компромиссном решении, я не буду возвращаться к той доказательной базе, которая была провозглашена и рассказана мною на предыдущих комитетах — почему Елисаветград, почему жители города Кировограда. Ну это, наверное, скорее всего связано с историческим названием, потому что нашему городу 262 года, 160 из которых он был Елисаветградом. И у 80 процентов жителей Кировограда не вызывает никаких сомнений о том, что наше историческое название оно все-

таки пов'язано з корнями Святої Єлисавети, з тим місцем, звідки почав розвиватися наш місто – це фортеця Святої Єлисавети, ну і далі вже як поселення і сам місто Єлисаветград.

Що ж стосується моєї безпосередньо постанови. До мене за минулий період після попереднього комітету, який розглядав цей питання, пройшло вже близько 2 місяців, і я буду оперувати зараз тільки фактами, щоб не було яких-то домыслів, інсинуацій.

До мене звернулося 106 громадських організацій, які як компромісне називання підтримують перейменування міста Кіровограда в Святоєлисавет. Це пов'язано з тим, що в цьому називанні, во-перших, зберігається корінь зв'язи з Єлисаветградом, з Святою Єлисаветою. Во-других, те опоненти, які говорять про те, що називання Єлисаветград пов'язано раніше всього з імператрицею Єлизаветою, то префікс "свято", він знімає всі ці інсинуації.

У мене є підтвердження цих звернень і з боку громадських організацій, які я готовий представити. У мене є звернення почесних громадян міста про те, що це як раз той варіант, який вирішить наші розбери в місті Кіровограді. Ну, якщо коротко, я думаю, що я можу доповнити по ходу. Якщо якісь-то будуть питання, я готовий на них відповісти. Спасибі.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Костянтин Володимирович.

Чи є запитання до авторів проекту Постанови 4213? Якщо немає, чи є хтось від авторів законопроекту 4222? Так, будь ласка.

ГОРБУНОВ О.В. ... прикро в тому, що те протистояння, яке дійсно б'є в нашому місті, воно якимсь чином переходить вже на протистояння в нашій сесійній залі. Ще півроку тому я став співавтором законопроекту про зміни до географічних назв, 3368. І, на жаль, цей законопроект не вийшов в зал на голосування, на голосування, але він стоїть в порядку денному четвертої сесії, який би вирішив, поставив би крапку всім цим сумнівам і протиріччям, які в нас виникають в плані підбору назви міста.

Цей законопроект заборонив би імперські назви і співзвучні з ними, і пов'язані з історією Росії XIV–XX століть і Московії. На сьогоднішній день Кіровоградською міською радою минулого скликання було направлено на розгляд комітету Верховної Ради рішення, в якому вона надала 7 назв, які пройшли громадські слухання. Одна з цих назв, яка, на мій погляд і на погляд тих людей, громадськості, яка до мене зверталась, це назва Кропивницький, яка може стати компромісною назвою для жителів міста.

Проводячи опитування, різні опитування, то, якщо заборонити, якщо люди проти Інгульська і заборонити Єлисаветград, то практично стовідсотково люди згодні з тим, щоб назва міста була саме місто Кропивницький.

Саме ця назва може дати місту нове обличчя пов'язане з мистецтвом, а саме Микола Лукич Кропивницький став і був основоположником першого українського музичного драматичного театру і наше місто може стати дійсно мистецькою столицею України, тому що певні традиції в цьому вже закладені.

Я прошу вас підтримати і поставити крапку в плані перейменування нашого міста і в плані того, що роздмухується протистояння і в місті і в Верховній Раді в тому числі. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Олександр Володимирович.
Чи є запитання до авторів законопроекту 4222?

_____. (Не чути)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, будь ласка.

КРУЛЬКО І.І. Іван Крулько, фракція "Батьківщина". Я є співавтором постанови, яку щойно доповідав мій колега Горбунов. Я хотів би також сказати в підтримку цієї постанови кілька тез.

Ми зараз знаходимося в унікальному моменті, коли ми можемо раз і назавжди в наших всіх назвах міст, вулиць, ідеологічно підійти до того, що Україна повинна бути іншою. Ми маємо скинути з себе колишнє московське ярмо в різних формах його проявлення. Да, так сталося, що Україна за час своєї довгої історії, дуже непростой, була окупована багато разів. І так сталося, що, коли ми були окуповані імперською Росією, Україні були нав'язані імперські назви стосовно багатьох міст. Це вбивалося в ідеологію України, українська мова заборонялася. Найбільше рішень стосовно заборони будь-якої мови в світі було прийнято стосовно української мови. Жодну іншу мову в світі стільки разів не забороняли як українську.

І це інше робилося стосовно назв міст, стосовно того, як ми розуміємо свою історію, стосовно того, як ми розуміємо свої традиції. Зараз той унікальний момент у зв'язку з тим, що, да, ведеться війна Росією проти України, коли ми повинні якомога далі відійти від Москви. Чим далі ми будемо від Москви, тим більш успішною країною ми станемо. Тому я вважаю, що як би цього не хотілося... Хтось говорить, що місто Іллічівськ – це місто на честь Святого Іллі. Не Ілліча Леніна, а Святого Іллі.

Ми можемо багато чого придумати. Святоєлизавет – прекрасна назва. Єлизавет без "свято" – теж дуже хороша. Але це все пов'язано напряду з імператрицею Єлизаветою. Тому я би хотів попросити, щоби ми в цьому контексті поступили по-державницьки. А державницький буде підхід, щоби ідеологію українську вкладали в українські всі топонімічні назви. Тоді й Україна буде ставати іншою. А ідеологічно побудувавши країну, ми зможемо і економіку побудувати, соціальну політику і всі інші питання. Тому я за те, щоби великого українця Кропивницького, який є зачинателів українського театру і перший театр був якраз в цьому славному місті заснований, щоби його іменем назвати. У нас є чудові приклади: Івано-Франківськ, яке носить ім'я великого письменника Івана Франка; Хмельницьке, яке носить ім'я великого українського полководця і державника Богдана Хмельницького. Чудове продовження традицій, щоб у нас з'явилося місто Кропивницьке, яке, дійсно, стане об'єднуючим.

Я би просив комітет дослухатися.

А що стосується звернень від Кіровограда, від міського голови і так далі, ми звичайно... я шанобливо ставлюся до всіх, але відповідно до закону у них

була змога це зробити, вирішити на місцевому рівні. Оскільки не справилися з цією задачею, це мусить робити Верховна Рада України, яка, я думаю, справиться з цим завданням на відмінно.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Іван Іванович. Чи є запитання до авторів законопроекту 4222?

Да, будь ласка, Олег Романович Березюк.

БЕРЕЗЮК О.Р. ...обидвох насправді. Насправді, дуже серйозна ситуація, і я загалом підтримую філософія, яка була щойно паном Іваном висловлена. Але також хочу запитати, чи були проведені... Але скажіть мені, не вами, а незалежними соціологічними інституціями не обговорення, а реальні соціологічні дослідження думки людей. От, щоб це була нормальна інституція, яке це прийшла і зробила нормальне якісне дослідження, як кількісне, так і якісне, я маю на увазі не що воно добре. Було? Не було.

_____. Є.

БЕРЕЗЮК О.Р. Ні, ні, я розумію вас, я з усім погоджуюсь. Ні, ні, було багато, це кожен собі робив те, що хотів для підтвердження своєї власної думки. От інституція наукова представлена, може ви знаєте про такі дослідження?

_____. Я, на жаль, при собі не маю... Зараз готовий надати, ну, поки буде наступний виступаючий, надавати інформацію, вона є.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Час пішов.

_____. Я перепрошую. Центральна українська соціологічна лабораторія в серпні 2015 року.

БЕРЕЗЮК О.Р. Перший раз чую.

_____. Відповідь на питання, можна?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, будь ласка.

Не включився мікрофон.

КРУЛЬКО І.І. Я хотів би дати, дійсно, дуже слушне питання. Безумовно, ми б хотіли мати об'єктивні дані, але щоб це була одна з великих соціологічних служб чи це КМІС, чи "Соціс", кому ми довіряємо, Центр Разумкова. Але в мене інша теза, яку я хотів би сказати, да, на жаль, так трапилося і я це відверто можу сказати по відношенню до себе, що ідеологічно наші, так би мовити, отруєні тією отрутою, яку нам вливали століттями і десятками років в наші голови. І приходить момент, коли політики повинні брати на себе політичну відповідальність і вирішувати по-державницькі, незважаючи навіть на те, що це може комусь не сподобатися. Потім через роки нам це скажуть наступники

"дякую", тому що Україна ставатиме українською, і я за це виступаю, я готовий дослухатися з громадою, переконувати їх, скільки потрібно разів говорити з нами і навіть брати на себе стріли, які будуть летіти, але треба приймати політичне рішення і брати на себе, врешті-решт, відповідальність за цю країну.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Іван Іванович.

Чи є запитання ще до двох авторів? Бо в нас є ще третій законопроект, по якому ми ще не вислухали автора. Можливо, вислухаємо когось, хто представляє авторський колектив 4315. Ларін Сергій Миколайович, я бачу, тут є.

Да, будь ласка.

ЛАРІН С.М. Шановні колеги, хочу сказати, що ця назва не влаштовувала мешканців Кіровограда з початку набуття незалежності України з 90-х років. Неодноразово патріотичні наші мешканці Кіровограда висловлювали думку, що треба змінити назву міста Кіровограда. І в 90-х роках, і в 2000 році спробували проводити референдум. В 2008 році теж хотіли провести референдум, але вибори були перенесені. В 10 році теж була створена ініціативна група, і теж доходило до того, щоб провести референдум з перейменування міста, але то вибори, то політика заважали цьому.

Але, я хочу наголосити: мова протягом цих 25 років не йшла про перейменування міста, а мова йшла про повернення місту назви, яка була дана місту при народженні. А при народженні місту була дана назва, я прошу, щоб не переплутали і не перекручували: була фортеця Святої Єлісавети – буква "ес", колеги. І в 1754 році, мій колега Яриніч помилився, 170 років місто носило назву Єлісаветград на честь святої Єлісавети, – не Єлизавети, а Єлісавети. І це було доведено науковцями, не хочу їх усіх перелічувати. Я не хочу, колеги, щоб ми політизували це питання. Ми не повинні приймати політичне рішення, ми повинні приймати рішення, яке влаштовує, влаштує тих людей, які живуть в місті. Сьогодні Кіровоград, а це місто називалось Єлісаветградом. 170 років воно носило ім'я Святої Єлісавети. Потім прийшли більшовики, які хотіли внести себе в історію, спочатку перейменовували в Зінов'євськ, потім в Кірове, а потім в Кіровоград. Я прошу, щоб ми, колеги, не перетворювались на більшовиків, які перейменовують з політичної якоїсь целесообразності, як вони казали.

Тому рік тому, півроку тому, коли були місцеві вибори, був референдум, який був ініційований ініціативною групою по перейменуванню міста. 35 тисяч людей проголосували за назву, за повернення назви Єлісаветград на честь Святої Єлісавети. За місто "Кропивницьк" проголосувала 1 тисяча людей, і за інші міста проголосували тисяча, 500 і так далі. Тобто ніхто в місті, повірте мені, я так працював і маю там зв'язки до сих пір, ми... Ніхто назву Святої Єлісавети не пов'язує ані з імперією, ані з царицею Єлизаветою, ані з Росією, ані з Московією або з якимось агресором. Вони пов'язують це тільки зі Святою Єлісаветою, матір'ю Іонна Хрестителя і сестрою Богородиці. І вони пов'язують цю назву, це назва, яка не прив'язана ні до політики, ні до чого.

І, по-друге, я хотів би до вас ще раз звернутись, колеги. Якщо нам при народженні надали таке ім'я, яке не пов'язано там з кимось, да, я думаю, що ми повинні це ім'я носити. А не в угоду, українською мовою, якихось політичних нюансів, які є в Україні, перейменувати себе. Я – Володимир на честь

там Володимира Ілліча Леніна, чи Сергій, чи Сергія Мироновича Кірова і так далі. Є ім'я, яке було дано. І повірте мені, більшість людей,... можете зробити, давайте зробимо соціологічне опитування. Я за те, щоб... Хочете, знайдемо там кошти для того, щоб вони... Але повірте, більшість, абсолютна більшість населення за те, щоб місту повернути історичну назву Святої Єлісавети – ...савети, друзі. Не советы, не Советский Союз, а Святої Єлісавети, не Єлізавети. Ніхто, ще раз хочу сказати, ніхто не ототожнює ні з Росією. Повірте, там патріотичне населення, яке за Україну, за незалежну Україну. Ніхто не ототожнює цю назву. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Сергій Миколайович.

Колеги, давайте ми побудуємо роботу так. Я ще дам зараз слово для виступу Володимиру Михайловичу В'ятровичу від Українського інституту національної пам'яті. Потім запитання, якщо будуть, а потім обговоримо. Ну, можливо, хтось щось захоче уточнити.

Будь ласка, Володимир Михайлович В'ятрович, потім...

_____. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. А може хай він скаже, а потім, можливо, він надасть відповідь на всі ваші питання. Да, будь ласка.

В'ЯТРОВИЧ В.М. ...відповідь на питання Олега Романовича. Справді жодної якоїсь солідної соціологічної фірми, яка проводила соціологічне опитування щодо назв, перейменування Кіровограда, яка має авторитет на всеукраїнському рівні, не було, принаймні я про таке не чув і нам такого не надсилали, хоча цим питанням спеціально цікавилися.

Друге важливе питання. Що, попри те, що ця тема вже дуже довго обговорюється, по суті, за винятком одного обговорення про яке ми вже з вами говорили яке відбулося 25 жовтня під час місцевих виборів щодо якого у нас є чимало зауважень і ми про це вже проговорювали я не хочу до цього повертатися. Одже крім цього обговорення, яке відбулося 25 жовтня, до тепер до 31 березня, жодного громадського обговорення так і не відбулося, попри те, що були всі можливості провести нове громадське обговорення і запропонувати назву, яка би справді відобразила, щоб ми могли апелювати до того, що оця назва відображає думку місцевої громади. На жаль, цього не було зроблено.

Третій важливий момент. Серед, в кінці минулого року перед тим як 25, здається, грудня комітетом було прийнято назву Інгульськ, цю назву взято було з пропозицій місцевої ради, яка, я нагадаю, нагадала сім назв. Так от Інгульськ був однією з цих назв, яку обрали для проекту постанови, іншою назвою, яка використовується, яка була в пропозиціях від органів місцевого самоврядування, було, власне, Кропивницький, це я вважаю теж важливий аргумент, який має прозвучати в цій нашій дискусії.

Якщо ж говорити про ті три назви то мене до певної міри дивує чому ми знову повертаємося до обговорення назви Єлісаветград, попри те, що вже на 5, чи здається по моєму, засіданні ми говорили про те, що це одна з тих назв, які вважаються такими, що не отримали підтримки і не отримають підтримки. Щодо

назви Свято-Єлисавет. Ну, очевидно, що це вже є крок від Єлисаветграду, тому що навряд чи імператрицю Єлизавету можна було назвати святою. Але тим не менше я думаю, що назвою справді, яка, якщо говорити про обирати з цих трьох назв. Якщо говорити про те, що це буде не Інгульськ, то кращою з цих трьох назв, на нашу думку, все-таки буде назва Кропивницький.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Володимир Михайлович. Чи є запитання, саме запитання?

Будь ласка, Дехтярчук. А потім – Олена Володимирівна Ледовських.

ДЕХТЯРЧУК О.В. Запитання до Сергія Миколайовича, пана Ларіна.

Приємно чути, що так шанують матір Іоанна Хрестителя. Таке запитання. Я передивився перелік церков, власне, розташованих в Кіровограді. Я не знайшов Церкви Іоанна Хрестителя. Ну, Іоанн Хреститель є, а от саме Єлисавети церкви я не знайшов у цьому місті.

Чому я про це кажу? Бо місто Дубно нещодавно перенесли, яке я представляю, округ перенесли день міста на Святого Іллі. Так от храм XVI століття збережений по сьогоднішній день. Про те, що всі так шанують і поважають саме цю святу... Ну на жаль, храму такого я не знайшов. Може я звичайно помиляюся.

І взагалі сьогоднішня історія мені нагадує п'єсу Куліша "Мина Мазайло", коли, знаєте, хотіли перейменувати... про українізацію в 20-х роках. Коли хотіли Мазайли поміняти прізвище, бо воно дуже вже селянським виглядало. Так от я буду голосувати за "Кропивницький", який сипав селянською українською мовою і дякую таким як він ця мова збережена н сьогоднішній день. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Єдине, що я не почув питання, але... Олена Володимирівна Ледовських.

ЛЕДОВСЬКИХ О.В. Володимир Михайлович, у мене питання до вас. Чи є у Інституту національної пам'яті така довідочка, яка б могла інтерпретувати так звану історичну назву міста Кіровоград як Єлисаветград? Чи... Ну в честь чого це було названо так? Чи має сьогодні таку довідку Інститут національної пам'яті? Тому що інтерпретація того, що ця назва була на честь Святої, а друга інтерпретація що це назва була на честь російської цариці... Чи є така інформація у інституту? Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, будь ласка, Володимир Михайлович. Потім – пан Ларін. Якщо можна, відповідь на питання, яке звучало.

В'ЯТРОВИЧ В.М. Ми надавали такі довідки комітету, вони є в секретаріаті комітету. Це довідки з Інституту історії, Інституту археографії, Українського геральдичного товариства, які доводять однозначно, що місто Святої... місто Єлисаветград було названо не в честь Святої Єлисавети, тому що абсолютно слушно попереднім доповідачем сказано, що за весь час існування Єлисаветграда в цьому місті не було храму Святої Єлисавети, що місто було назване в честь саме імператриці Єлизавети. І, власне, її вензель

використовувався навіть як елемент герба цього міста протягом всього часу існування Єлисаветграда. Через це спроби апелювати до того, що Єлисаветград названий в честь святої Єлисавети є некоректним з історичної точки зору.

_____. Перша назва населеного пункту...

В'ЯТРОВИЧ В.М. Якщо говорити про саме місто, то так, Єлисаветград. Якщо говорити про населені пункти, які існували на цій території, то, власне, один з аргументів, на які ми покликалися, підтримуючи назву Інгульськ, полягає в тому, що ця територія належала до території Інгульської паланки Війська Запорозького.

_____. Було... Святої Єлисавети, як кажуть, якісь...
(Не чути)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, да.
Пан Ларін, будь ласка.

ЛАРІН С.М. Я хочу відповісти на питання. Приїжджайте в місто Кіровоград, подивіться, скільки там храмів збудовано за останні роки. І ви побачите. Я просив би, от є вельмишановний пан В'ятрович, який представляє дуже поважну структуру. Ну, я ж не називаю ваш "Інститут непам'яті". Тому... а Інститут пам'яті.

Тому, якщо б назвали на честь Святої Єлисавети, як Єкатеринбург, а вони назвали не Єлисаветград, і фортеця була, це крайній форт-пост був від татарів. Вона називалась фортеця Святої Єлисавети – Єлисавети! І на честь був... І тоді, коли... Там не тільки були російські, до речі, там були і козаки, 3 тисячі українських козаків було і так далі. І серби були, коли їх заслали, там різні були. І коли, завдячуючи цій фортеці, збільшилася чисельність населення, появились, з'явилися дівчата, і було засновано місто на честь Святої Єлисавети, на честь... Фортеця називалась так, Святої Єлисавети. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, Олена Петрівна Бойко там. І потім хотіли прокоментувати пан В'ятрович і пан Яриніч.

БОЙКО О.П. Шановні колеги, ми вже, по-моєму, чи вп'яте розглядаємо це питання. І кожен раз я задаю одне й те саме питання, і кожен раз я прошу зробити одне і те саме дотриматись закону. І кожен раз рекомендуємо подивитися "Прикінцеві положення", що відповідно до частини сьомої, якщо я не помиляюсь, Закону по декомуніканізації, повинні пройти громадські слухання. Ви говорите зараз про якусь соціальну думку, якість соціальне опитування. Чітка норма – громадські слухання.

В мене абсолютно до всіх вас є питання. За цей період з моменту нашої першої зустрічі в цьому комітеті чи проводились громадські слухання? Чи якась інша форма прямої демократії була застосована, щоб ви говорили зараз не від

себе як від інституту законодавчої ініціативи, а саме від цілої громадськості? Це перше питання.

І друге питання. У нас є лист від міського голови, який рекомендує від себе: Козацький граніт, Злакостеп і Єлісавет і Свято-Єлісавет. Але в мене теж питання. Чи знаєте ви на підставі чого була така рекомендація? Чи це було рішення ради? Чи знову таки були громадські слухання як по закону чи інша форма прямої демократії?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, хто зможе відповісти?

Єдине, що я би уточнив питання Олени Петрівни. Чи були громадські слухання кома чи були спроби провести громадські слухання. Ну, що мені здається, мені здається, що нам тут більше на комітеті важливіше назва ніж там в Кіровограді. Бо ми, напевно, дійсно, раз шостий це питання розглядаємо, хоча, чесно кажучи, ми вже прийняли рішення і могли б просто сказати вам всім до побачення. І ми раз вісім, ну я так точно, скажімо так, м'яко натякав, що треба щось робити з цим. Що треба організувати якісь громадські слухання, отримати якусь реальну обґрунтовану громадську думку.

Так, колеги, хто буде... Да, будь ласка, пан Яриніч.

ЯРИНІЧ К.В. Спроби були. Звичайно, що це є, мабуть, буде правильна форма виразити настрої і думки людей, тому що ми входимо з вами, колеги, хочу нагадати всім, в місцеве самоврядування, і не чути на сьогодні ці думки ми просто не маємо право. Інакше ми наразимося на ту ситуацію, яка у нас складалась 3-4 місяці тому, коли люди виходили на вулиці, коли вони кричали "Ні – Інгульську". І це була справді ситуація в якій, не дай Боже, щось могло статися і фізично.

Тому громадські слухання планувалися. І міський голова своїм наказом затвердив проведення громадських слухань. Але напередодні громадських слухань з'явилася інформація про те, що є загроза... там було сказано... Я скажу як є, терактів під час їх проведення. Тобто ну була така нестабільна ситуація, тому міський голова прийняв рішення скасувати це рішення і частина людей була категорично проти проведення громадських слухань. Тому ми чекаємо рішення комітету. Якщо це буде посил іти від комітету щодо проведення громадських слухань або соціологічного дослідження, я думаю, що це буде... *(Шум у залі)* Можна я докажу?

Тому це буде правильна форма. І міська рада, на мій погляд, може прийняти виважене рішення, тому що ми обрали з вами депутатів не так давно, і вони, дійсно, представляють місто Кіровоград.

Я – мажоритарник, я ще раз нагадую, я пройшов величезну кількість зустрічей і знаю людей і їх настої. І як відреагує місто Кіровоград, якщо ми отримаємо назву із Києва я не впевнений, що це буде спокійна ситуація.

І декілька... буквально пару слів пану В'ятровичу. Інститут історії України Академії наук, і ви маєте цю довідку, ви просто оперуєте зовсім іншими документами, в цьому заключенні Інституту історії вказано, що Єлісаветград не... назва Єлісаветград не пов'язана із імператрицею Єлизаветою, ви це знаєте, у вас ці документи є і в секретаріаті...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я попрошу... А якщо дозволите, два коротких уточнення.

Перше. А коли робилася спроба провести слухання?

ЯРИНІЧ К.В. 2-3 тижні тому.

ГОЛОВУЮЧИЙ. І друге коротке питання. Нагадайте мені, будь ласка, коли було засноване місто.

ЯРИНІЧ К.В. 1754 рік.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Хто тоді був царем в Російській Федерації? В Росії?
(Шум у залі)

Хто із авторів ще, будь ласка, якщо хочете прокоментувати ситуацію. Але ситуацію лише по запитаннях, які звучали.

Да, будь ласка.

ГОРБУНОВ О.В. Я хочу просто сказати пару слів. І я дуже поважаю думку свого колеги Костянтина Володимировича, але я хочу нагадати вам наступне, що останнім часом ви самі в своїх виступах перед кіровоградцями доводите ту думку, що... і обґрунтовуєте, що Єлисаветград не буде. І ви кажете, тому що..

На сьогоднішній день, я ще раз кажу, громадську думку треба формувати. Громадську думку треба формувати. І ті безчинства в місті, які, дійсно, мають місце, це та позиція, яка привела до цього.

Якщо ми об'єднаємо свої зусилля в плані пояснювальної, роз'яснювальної роботи серед населення, ніяких проблем немає.

А громадські слухання не відбулися тільки тому, що, дійсно, в місті є протистояння і зранку я розсилав багатьом колегам своїм розсилав банери на в'їзді в місто "Наше місто за ніч перейменували в Єлисаветград, місто Святої Єлисавети". Піднялись АТОшники і відмінили. (Шум у залі)

_____. Да... Олександр Володимирович, ви підтримували думку і Єлисаветграда, ви підтримували думку і Інгульська, тепер ви переключились на Кропивницький. Так яка ж ваша позиція?

ГОРБУНОВ О.В. Я подав проект постанови...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, у мене величезне прохання. Давайте, якщо є дискусії між авторським колективом, то їх там за межами комітету. Якщо можна, будь ласка, Сергій Ларін, коротка репліка. Потім пан В'ятрович і потім – Олена Петрівна Бойко.

ЛАРІН С.М. Я хочу сказати, що коли був проведений референдум по перейменуванню міста, за яким проголосували 35 тисяч за місто...

_____. 80 відсотків...

ГОРБУНОВ О.В. Секундочку! В місті 243 тисячі населення. 35 тисяч населення – це трошки не 80 відсотків. Будь ласка, рахуйте!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олександр Володимирович! Колеги, я дуже перепрошую, давайте ми зробимо так. Ми це питання обговорюємо шостий раз. Питання опитування так званого, яке відбувалося 25 жовтня ми обговорювали разів 4, і у комітеті жорстка позиція з цього приводу. Хто хоче згадати це... ну уже дам пораду практичну. Хто хоче нашкодити своїй позиції, згадуйте опитування.

ЛАРІН С.М. Сергій Володимирович, я про інше хотів сказати.

Я хотів сказати, що напередодні цього опитування була проведена велика робота в засобах масової інформації, зустрічі з людьми, коли були вибори і так далі. І люди висловлювали свою позицію. Я тільки це хотів сказати. Тому що говорити, що не було громадських слухань, не було обговорення, не було ніякої роботи, це не можна так сказати. Ця робота була. І можна підняти всі засоби масової інформації, Інтернет-ресурси, газети, де люди висловлювали свою думку. І ті, хто прийшов і проголосував, це активні люди, які свою думку висловили. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Пане Ларін, єдине, що Віталій Семенович Курило давно просто дійсно просив слово. Я перепрошую, це моя провина. Тому Віталій Семенович Курило.

І, колеги, у мене величезне прохання. У нас в меню, там в електронному, є запис на виступи. От Олег Романович Березюк, мені його мікрофон вже мигає достатньо давно, і він правильно мені сигналізує, що він скористався...

БЕРЕЗЮК О.Р. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, я бачу. Мовчки сигналізує мені, що він скористався електронними перевагами. Тому величезне прохання, хто хоче виступати, будь ласка, записуємося електронно.

Але зараз – Віталій Семенович Курило.

КУРИЛО В.С. Шановні колеги! Присутні! Мене не дивує ситуація в місті Кіровограді. Я сам з міста Луганська, яке перейменовувалося п'ять разів. І в 1988 році я займався безпосередньо, працював в архівах з приводу перейменування Ворошиловграда в Луганськ. І ми проводили тоді дослідження, і абсолютна більшість населення була проти перейменування Ворошиловграда в Луганськ. Людям надоїли перейменування і їм більше подобався Ворошилов. Це однозначно було.

Але було прийнято політичне рішення, причому в той час це ще КПСС, і місто перейменовували. Я вам скажу, ні мітингів не було ніяких, хоча шахтарі тоді страйкували вже. І люди забули про Ворошиловград через два чи три місяці і спокійно почали жити в місті Луганську, вже в п'ятий раз перейменованому.

Жителі міста Кіровоград, повірте, будуть виступати за Єлизаветград чи Єлисаветград, чи Єлизаветград. Вони будуть помилятися в цій назві весь час, і

діти, і дорослі, будуть одні писати "с", а другі будуть писати "з". В принципі чому не подобається імператриця Єлизавета, я не знаю. Прекрасна була жінка, розумна, у неї було два українці Кирило і Іван Розумовські. Один був її коханцем, вона народила дитинку від Івана Розумовського, дівчинку, яка наполовину українка, давайте не забувати. Тому там є і українська кров наша. І я думаю, настільки прекрасна жінка, вона і Січ не руйнувала, і підтримувала Розумовських, і Україну підтримувала, пісні їй подобалися. Бо Іван Розумовський був козачок, який у хорі співав, а став її коханцем і багатою людиною. Я думаю, вона може бути до лику святих так же долучена, Російська Православна Церква це може зробити за один день. І все буде нормально. І все буде нормально, і не буде ніяких проблем.

В зв'язку з тим, що місто Кіровоград, кіровоградська влада не виконала закону, не провела відповідно до закону громадських слухань, як це потребує, вчасно не провела, пропустила всі терміни, устроїла в місті балаган і розруху і одна, і друга влада. Я думаю, в цій ситуації на себе таку волю політичну повинен брати комітет і Верховна Рада, якщо абсолютно не сприймається, абсолютною більшістю населення, місто Інгульськ. То я особисто підтримую постанову – Кропивницький, тому що ця назва є в переліку тих міст, які давала та ж нам рада із 7 міст, і підтримує Інститут пам'яті, і вносять колеги. Це моя позиція. А далі нехай час розбереться.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Віталію Семеновичу.

Олег Романович Березюк. Потім – Альона Іванівна Шкрум. Потім – пан Володимир В'ятрович, Олена Петрівна Бойко. І потім, пан Яриніч.

БЕРЕЗЮК О.Р. Мені дуже дивно чути колегу народного депутата Курила, бо він саме з цих регіонів, і наші думки абсолютно однакові. Влада, міська влада чи регіональна влада Кіровоградщини просто політизувала процес, який би міг бути зовсім не політизований, сама вона його політизувала і тепер розгрібає це сама ж. Тому, я думаю, що сьогодні комітет прийме своє рішення, а задача народних депутатів від Кіровоградщини, за що б вони не агітували в своїй природі, напевно, мала б бути наступною, що ви мали б об'єднатися для того, щоб пояснити людям, що це є рішення, яке ми маємо прийняти, бо це наше місто. Мені, наприклад, незрозуміло чому не можна було людям пояснити насправді природню назву Інгульськ, яка не мала жодних політичних, взагалі ніяких, прізвищ не мала ні українських, ні російських, була природа, яка дуже є, як на мене, ґрунтовною, програли це. Бо мені б хотілося, щоб це був Інгульськ, бо це є природно.

Кропивницький гарне українське місто, гарна українська назва, гарна українська людина. Тому комітет прийме рішення. А я прошу колег народних депутатів, з якої б вони фракції не були, з якої вони політичної сили не були, вони мають любити своє місто і допомогти один одному в тому, щоб люди не виходили на вулиці. Пояснили, розказали, об'єдналися і любили місто не в назвах, а в ділах і справах.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Олеже Романовичу.

Альона Іванівна Шкрум.

ШКРУМ А.І. Дякую, колеги. Я спробую дуже швидко, тут прозвучала думка одного із співавторів і заклик до нас про те, що ми не маємо політизувати це питання. Ви знаєте, ми є політиками, ми маємо приймати політичне рішення. Будь-яке рішення, яке ми не приймемо, воно буде політичним рішенням. Ми в комітеті дуже не хотіли цього робити, ми, дійсно, розглядаємо це питання в сьомий раз, тому що за законом це мала зробити місцева влада, яка мала провести все ж таки громадські слухання. І з усією повагою до колег, от депутатів, громадські обговорення, будь-які там висловлення позицій громадськими організаціями, якісь не зрозуміли соціопитування, вони не є громадськими слуханнями. Громадські слухання проведені не були, ми в сьомий раз просимо про це, був чіткий позив комітету, якщо ви піднімете стенограму, мені здається, три-чотири засідання підряд про те, що такі слухання треба провести, вони проведені не були і тепер ми мусимо прийняти політичне рішення. Я, наприклад, отримую сотні щодо перейменування. Я можу сказати, що частина проти Єлисаветграду, абсолютно відверто, частина абсолютно не сприймає Інгільск, це більша частина. Але вони всі погоджуються на Кропивницьке. І це якраз та назва, яка може, як на мене, об'єднати. Я вважаю, що це політичне рішення воно має бути прийнято Верховною Радою, має бути прийнято цим комітетом. Давайте спробуємо в чомусь принаймні об'єднати мешканців і взагалі не роз'єднувати їх цими політичними, своїми внутрішніми якимись баталіями.

Тому я тут буду голосувати за постанову щодо Кропивницького. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Олена Петрівна Бойко.

БОЙКО О.П. Шановні колеги! Хочу вам нагадати, що у нас є рішення щодо того, щоб назвати Інгільськом. Звичайно, ми є більш виваженими і чуємо краще проблему, виявляється, ніж місцева влада і тому саме переглядаємо це вже не знаю, в котре це рішення. І готові перейменувати ще раз аби тільки політично не заангажованим це рішення було і для того, щоб об'єдналися думки.

Єдине, що хочу нагадати, що той раз ми голосували першим Єлисаветград, згадайте, будь ласка, і в комітеті це рішення не пройшло. Тому розглядати ще раз Єлисаветград і підтвердити свою думку, хіба що тільки підтвердити.

Друге. Чому не Єлисаветград? Тільки що Олександр Горбунов говорив, що у нас є законопроект про географічні назви і в принципі він пройшов комітет Гриневич, і буде поставлений на цій сесії обов'язково на голосування, ми сподіваємось, що нічого цьому завадить. І тому, якщо ми назвемося Єлисаветом, градом, ще щось, нам прийдеться потім перейменувати величезне місто, величезна область знову буде в дисонансі щодо перейменування. Тому чи доцільно це робити?

По-третє, не дарма спитала про громадські слухання, знаю ці історію, вже вибачте, вивчила ваш статут, в статуті написано, багато чого, але не положення про громадські слухання, немає, тому і не були проведені. Потім ви придумали і в персу це навіть пішло, що має бути місцевий референдум, при тому, у нас немає Закону про місцевий референдум. Слава Богу, не проводили ніяких місцевих референдумів, тому це було б дуже дивним.

Тому говорити про якусь однозначну, публічну думку, яку ви можете представляти – це буде не об'єктивно, чесно скажу. Але тим не менше ми всі розуміємо як формується інформаційна політика і кожен з нас може сформулювати свою власну думку маючи певні ресурси. Тому давайте цим не спекулювати. І, дійсно, до своїх колег приєднуюсь, треба брати на себе політичне якесь рішення. Я абсолютно за те, щоб ми назвали це прекрасне місто і з точки зору ідеології Кропивницьким, і як об'єднуюче, і таке, яке не має ніяких асоціацій з тим режимом, який по суті знищував нашу Україну.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Олена Петрівна.
Володимир Михайлович В'ятрович.

В'ЯТРОВИЧ В.М. Хочу відповісти на зауваження пана Яриніча з приводу листів експертних оцінок. Отже коротка цитата з листа Науково-дослідного інституту козацтва, Інституту історії України Національної академії наук України від 25 серпня 2015 року. Цей лист є в розпорядженні секретаріату комітету.

"Протягом 1752-1754 років згідно з рішенням імператриці Єлизавети Петрівни та сенатору Російської імперії на місці сучасного Кіровограда виникло військове поселення у вигляді фортеці. Це поселення було названо на честь її засновниці, спадкоємниці російського імператора Петра І. Воно отримало назву церковної покровительки Єлизавети Петрівни – Святої Єлизавети.

Слід зазначити, що українська топонімічна традиція до і після того не знала прецеденту назви населеного пункту на честь святих православної церкви."

Лист... це експертна оцінка є в розпорядженні комітету.

Ще одне зауваження щодо тези пана Ларіна про нібито якусь концептуальну різницю між словами "Єлисавета" і "Єлизавета". Це лише різні прочитання одного імені. Ці різні прочитання пов'язані просто з постійними змінами правопису. Відповідно в українській і російській правописах і документах можемо знайти Святу і Єлисавету, і Єлизавету. І імператриця називалася і Єлисаветою, і Єлизаветою. Відповідно різниці якоїсь концептуальної між Єлисаветом і Єлизаветом, насправді, немає. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пан В'ятрович.
Пан Яриніч.

ЯРИНІЧ К.В. *(Не чути)* 106 громадських організацій. Це мер міста просить у законний спосіб, не просто тому, що є депутат, який хоче назвати Кропивницьким. Ну, місто Кропивницький навіть у рейтингу того опитування, якому можна довіряти, а можна не довіряти, не займає навіть друге чи третє місце, розумієте. Є Єлисаветград, потім йшов Інгульськ з відривом в 10 разів менше, тобто 35 тисяч, 4, далі 9, потім йшов Златопіль – 4. І тут місто Кропивницький, який зараз, ви кажете, підтримується більшістю жителів міста Кіровограда. Це брехня, я вам відверто це кажу. Так не можна нехтувати думкою містян Кіровограда. Ну, ми не можемо не чути кіровоградців. Якщо є можливість

на сьогоднішній день повернутися все-таки до об'єктивної оцінки визначення назви міста Кіровограда, це треба робити.

_____. Так ви ж це не зробили, ми ж вас просили. Ну, громадські слухання, скільки? П'ять разів...

ЯРИНІЧ К.В. Якщо тільки ми зараз отримує інформацію від комітету, що треба, обов'язково треба проводити громадські слухання, я знаю, що вони будуть... Тому що частина, та, яка проти Єлисаветграду, казала: "Ні, ми вже проводили один раз, інших не треба". У цьому полягала вся проблема непроведення громадських слухань. Міська рада чітко сказала, що Інгульська – ні.

ШКРУМ А.І. Ні, ви ж казали про можливі терористичні акти, що це була проблема...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ні, колеги, зараз, одну хвилинку.

ЯРИНІЧ К.В. Значить, треба готуватися до проведення громадських слухань. ...ситуацію ми заходимо.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги!

ЯРИНІЧ К.В. У нас там, дійсно, протистояння. Ви зараз захочете призначити назву, яка навіть близько не стоїть як назва для міста Кіровограда від містян.

ШКРУМ А.І. *(Не чути)*

ЯРИНІЧ К.В. Чому тоді не Златопіль? Тому що немає народного депутат, який підтримує Златопіль? Але ж більшість навіть, чим Кропивницький, підтримує Златопіль. Навіщо ми проводимо.

_____. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.
Пан Река.

РЕКА А.О. Товариші, ну, от ми... Так би я не мішав, значить, почав уже. Значить, от ми сьогодні пожинаємо плоди відсутності в Кіровограді, і в тому числі Кіровоградській області, влади, яка мала виконати закон, приступити до виконання закону. Ми чули тільки єдине, а ми залишим Кіровоград, а ми не хочемо і так далі, це йшло відтіля, скажем, не від депутатів, а з Кіровограда. І те, що ви придумали без всяких, скажимо, так нормативів, коли були вибори місцеві, посадили людей там на всіх ділянках і збирали підписи, які кивали головою без паспорта, нічого вроді б вивчили їхню думку, але це так було, саме себе обманювали. Не було влади, яка б хотіла почути думку і її висловити. Нема

тих депутатів, які б мали одну думку, навіть із депутатів Верховної Ради із міста Кіровограда, кожен хоче себе в історію ввести. А на самому ділі, товариші, що інститут тоді мав право... До 21 січня ви нічого не подали. Інститут Української національної пам'яті дав пропозицію Інгульск і це було хороше ім'я, воно історичне, як уже говорили мої колеги, народилася інша думка Кропивницький. У вас це, скажім, ім'я прижите і театр Кропивницького і вулиця Кропивницького і місто Кропивницьк. Але не забувайте єдине, буквально через деякий час, а він буде короткий час, що будем робити зміни до Конституції і іменем міста обласного центру будемо називати і область Кіровоградську, вчорашню Кіровоградську область. Треба також думати як вся область прийме це ім'я, а я думаю, що вона його прийме, Кропивницький. І я за це буду голосувати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую Андрій Олександрович.
Іван Іванович Крулько і потім – пан В'ятрович.

КРУЛЬКО І.І. ...Тому я думаю, що якби зараз поставити, провести опитування в Кіровограді, спитати за що ви виступаєте, за те щоби лишити місто Кіровоград чи для те щоби назвати місто Єлисаветград. Так я вам можу гарантувати, що з великим відривом люди б проголосували за те, щоб лишити Кіровоград, бо так привикли, це така звичка людська. Ніхто не хоче змін. Всі бояться, що треба буде в паспортах міняти штампи. В людей зовсім інша історія. Тому...

_____. (Не чути)

КРУЛЬКО І.І. Безперечно.

Тепер, що стосується батьків. Да, буває батьки помиляються, от таке буває. Називали під впливом емоцій, ідолів і так далі, дітей Даздраперма. Було ж таке? Правда? Да здравствует 1 мая. Називали дітей Первомайськими. Багато чого у батьків буває, ну батьки теж помиляються. Але діти потім виправляли ці помилки і брали собі інші імена, бо імена...

Вибачте, можна я завершу.

Бо імена Даздраперма, на жаль, викликали посмішки у їхніх друзів. І тому їм було неприємно, вони змінювали. Да так сталося, що назвали місто, коли ми були колонією Москви, назвали місто в честь імператриці Єлизавети. Так само як назвали місто Санкт-Петербург в честь Петра І, не в честь Святого Петра, а Петра І. Ну так було. Але це не означає, що діти, які повиростали, які звільнилися від ярма, повинні і далі іти цими манівцями. Потім прийшли більшовики, перейменували місто в Кіровоград на честь Кірова, нового ідола, так що ми повинні іти цими манівцями далше. Пройде трошки часу і жителі Кропивницького скажуть нам дякую.

Я переконаний в тому, що жителі села Кропивницьке яке є в Кіровоградській нинішній області, вони щасливі від того, що їхнє село називається Кропивницьке. Так само як і жителі міста Кропивницьке, коли воно так буде називатися, подякують парламенту за те, що воно прийняло правильне рішення. Але це нам зроблять нащадки і це відбудеться дуже скоро.

Тому я хочу щоби ми дійсно в цьому питанні поставили нарешті крапку і займалися вирішенням інших важливих соціально-економічних в тому числі питань України. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Володимир Михайлович В'ятрович. І на цьому підводимо ризику.

В'ЯТРОВИЧ В.М. Дуже коротко коментар.

Я особливо скептично дуже ставився до цього громадського обговорення яке відбувалося в Кіровограді, ми вже про нього говорили, але так як до нього постійно апелюють то дозволю собі теж до нього проапелювати.

Мова іде про те, що на другому чи на третьому місці було місто Златопіль. Чому... Назва Златопіль. Чому ми не підтримали назву Златопіль. Справа в тому, що це історична назва іншого міста Ново Миргород, яке досі існує, відповідно було би дуже дивно називати цією назвою інше місто. Це перше.

Друге. Пан Яринич, а от назва Свято Єлизавет, взагалі, в жодних опитуваннях не фігурувало. І це треба теж розуміти...

_____. (Не чути)

В'ЯТРОВИЧ В.М. Це треба теж розуміти.

_____. ... до цього питання, тому що є звернення громади. Величезної кількості громадян міста Кіровоград.

В'ЯТРОВИЧ В.М. Дякую. Закінчив.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пан Яриніч, і все.

ЯРИНІЧ К.В. ...України. Ось викладка із цього заключення. Історичною назвою сучасного Кіровограда вважається Єлисаветград. Цю назву часто виводять від імені дочки Петра І імператриці Єлисавети Петрівни. Це не зовсім коректно, оскільки назву місту дала фортеця, названа ім'ям Святої Єлисавети, матері Іоанна Хрестителя... І так далі.

_____. Дата, можна? Дату. Дату листа.

ЯРИНІЧ К.В. Дата листа, будь ласка.

_____. Так. Наш лист датований 25 серпня 2015 року.

_____. 28-го... 27-го... Ні, 2015 року. Ну, давайте.

Є історичні колізії, да. Ви користуєтесь однією інформацією, ми іншою, але корінь Святої Єлисавети присутній у назві, яку пропонує більшість містян міста Кіровограда. Які зараз може пан Горбунов, довести доказову базу щодо того, що його підтримує назву більшість містян Кіровограда. Будь ласка, якщо вона є, я готовий предоставити.

_____. Це виступає мажоритарник, обраний від міста Кіровограда.

ЯРИНІЧ К.В. Ви мене вибачте, але за мене проголосувало 40 відсотків міста Кіровограда. Я знаю кожного містянина міста Кіровограда, я – мажоритарник.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, дякую.

ЯРИНІЧ К.В. Практично, але мене знають всі.

_____. Если бы жители Кироваграда почитали, что творила Елизавета, я думаю, что они бы изменили свою...

(Загальна дискусія)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги-колеги, давайте припиняти. Це вже...

_____. ... жителів Кіровограда, чи вони можуть не платити податки, всі проголосують – не платити.

ЯРИНІЧ К.В. Це не порівнянні речі, ну що...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, я звертаюсь до членів комітету. Чи ми готові скасовувати наше попереднє рішення по Інгульську? Але я нагадую, що згідно з Законом "Про Регламент", для цього нам необхідно більше половини від складу комітету – тобто 9 плюс. Нас 12 членів комітету є присутніми. Колеги, у нас нема цього питання в електронному вигляді. Тому я попрошу проголосувати руками. Хто за те, щоб скасувати наше попереднє рішення щодо рекомендацій Верховній Раді України перейменувати місто Кіровоград Кіровоградської області в місто Інгульськ. Хто за таке рішення прошу голосувати. Дякую. Хто проти? Немає. Хто утримався? 1. Дякую.

Тепер у нас є три постанови. Перша, це 4213, Свято-Єлисавет. 4222, це Кропивницький. І 4315, це Єлісаветград. Так як вони стоять в порядку денному так нам треба буде їх голосувати. Їх є три, я ще раз підкреслюю.

Перша у нас 4213. У нас іде Свято-Єлисавет. Хто за те, щоб прийняти цей проект постанови за основу і в цілому. Хто "за" прошу голосувати. Це за Свято-Єлисавет. Хтось один не проголосував. Чи у нас карточка зайва? "За" – 0, проти – 7, утримались – 5. Рішення не прийнято.

Хто за те, щоб прийняти за основу 4222, Кропивницький? Прошу голосувати, колеги. Ще один. "За" – 11, проти – 0, утримався – 1.

Тоді немає сенсу голосувати 4315. У нас прийнято рішення рекомендувати Кропивницький.

4315 немає сенсу...

_____. Вони альтернативні, тому треба проголосувати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Треба проголосувати.

Тоді, колеги, хто за те, щоб відхилити законопроект 4315, там, де рекомендується Свято-Єлисавет. Щоб відхилити, хто за те, щоб відхилити? Єлисаветград, пробачте. "За" – відхилити? "За" – 11, проти – 0, утримався – 1. Рішення прийнято.

Доповідач у нас Микола Трохимович Федорук. Зараз, одну хвилинку ми його проголосуємо. Хто за те, щоб призначити доповідачем Миколу Трохимовича Федорука? Ще хтось один. "За" – 12, проти – 0, утримались – 0. Рішення прийнято.

Ми вичерпали три питання порядку денного, ми переходимо до наступного питання порядку денного: про повернення до обговорення питання про перейменування окремих населених пунктів та районів, назви яких містять символіку комуністичного тоталітарного режиму.

Колеги, у вас прикріплені до цих питань порядку денного два документи: один пов'язаний з тим, що пропозиції органів місцевого самоврядування співпадають з пропозиціями Інституту національної пам'яті. Там всього таких 74 пропозиції. Чи є сенс оголошувати всіх їх?

_____. Немає.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тоді у мене є пропозиція проголосувати за це рішення вручну, воно просто у нас не розбито. Ви щось хотіли сказати Михайло Трохимович? Будь ласка, Михайло Трохимович Федорук.

ФЕДУРУК М.Т. Плюс, ще, шановні колеги, тут є 63 пропозиції органів місцевого самоврядування, які збігаються з рекомендації інституту, документи на яких є в секретаріаті. Тобто загальна чисельність може бути 137 населених пунктів.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тобто це ті пропозиції по яких у нас узгоджені назви між Інститутом національної пам'яті і органами місцевого самоврядування. Так, пан В'ятрович, будь ласка.

В'ЯТРОВИЧ В.М. Можливо якесь...

_____. Есть вопросы...

В'ЯТРОВИЧ В.М. Ні, ні, щодо яких немає питань, отже за нашою інформацією 76 повністю, ще додатково, крім цих, 74. 76 населених пунктів повністю погоджені органами місцевого самоврядування і Інститутом національної пам'яті, і 7 районів. Тобто, це те, що повністю погоджено, те, що можна приймати окремою постановою і що не викликає жодних дискусій.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ще раз, колеги. От те, що у нас в комітеті зараз є документи, це 74 населених пункти і 63, які у нас є в попередній постанові. Все, у нас поки що іншого немає. Тому ми діємо лише в тих межах, які у нас є при всій повазі до Українського інституту національної пам'яті. Тобто у нас є 74

плюс 63. І як правильно сказав Микола Трохимович, 137 населених пунктів, які повністю узгоджені, органів місцевого самоврядування і Інституту національної пам'яті.

Так, будь ласка, пан Гуляєв.

ГУЛЯЄВ В.О. (*Не чути*) ...то есть там есть какие-то люди приехали из Одессы и хотят как бы историческое название.

_____. Ми вже відмовилися від... це питання вже розглядалося.

ГУЛЯЄВ В.О. Нет, так вот приехали люди, которые хотят Дервент, а не хотят Знамянку. Ну я же...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ні, колеги, давайте, у нас зараз, у нас... Знову-таки, при всій повазі до колеги Гуляєва, у нас є зараз узгоджені повністю назви, у нас немає поки що назв з питаннями.

(*Загальна дискусія*)

В'ЯТРОВИЧ В.М. Про Дервент. Це та назва, яку підтримав Інститут національної пам'яті, і воно пройшло через комітет. Але після цього, ми отримали рішення органу місцевого самоврядування про неприпустимість використання назви Дервент, і ми підтримали цю назву, котру запропонував орган місцевого самоврядування, Знамянка.

_____. Громадські слухання там були? Ничего же там не было.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ще раз. Інститут національної пам'яті підтримав пропозицію органу місцевого самоврядування назвати Знамянка, відмовившись від Дервента.

(*Загальна дискусія*)

_____. ...від цієї пропозиції, наша пропозиція перша була Дервент. А потім, органи місцевого самоврядування сказали: ні, не Дервент. Відповідно ми підтримали орган місцевого самоврядування.

_____. ...решение здесь и не было ни громадських слухань, ничего не было. Правильно?

(*Загальна дискусія*)

_____. Смотрите, решили сессия, 14 депутатов решили поменять Дервент, Институт памяти отменили.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Все, немає питань. Ми вилучаємо село Червона Знамянка Іванівського району з цього переліку, і у нас буде їх не 137, а 136. Ще які є питання по цих переліках, колеги? Віталій Семенович Курило.

КУРИЛО В.С. Я давав три зауваження 4086.

_____. Це третє.

КУРИЛО В.С. Це третє, да? Все, я вибачаюсь.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Хто ще з колег хотів висловитися? Будь ласка, Микола Трохимович.

ФЕДУРУК М.Т. І тут треба, мабуть, озвучити, Сергій Володимирович, перейменування населених пунктів міст і районів, які сказали, що узгоджені. Зміни є, все лишається, все узгоджено. Все, сорі, вибачте.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, Віталій Семенович, мікрофон.

КУРИЛО В.С. Бо якщо ми зараз пройдемо 4085, то моє 4086 вже не буде потрібне. В проекті вилучаємо в 4086, пишемо, там була технічна помилка, село Фрунзе перейменовувалося в село Сентянівка. Помилилися, одну букву – Сентяківка. А треба Сентянівка, бо там станція є. І тепер ми його вилучаємо зовсім. Я вважаю, що його треба в 4085 записати як положено і все.

(Загальна дискусія)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ми не можемо, окуповані території в окремій постанові у нас ідуть. Нема питань, ми підтримуємо вашу пропозицію, але коли будемо обговорювати це питання.

Колеги, у нас, ще раз, узгоджено 136 позицій. Питання в рамках цих позицій крім Одеської області ще є? Якщо немає, то хто за те, щоб затвердити перейменування, згідно з переліком, який вам роздано? Голосуємо руками. Прошу голосувати.

Хто – "за"? Дякую. Хто проти? Немає. Хто утримався? Немає. Рішення прийнято одноголосно.

У нас також є 39 пропозицій, там, де у нас не узгоджені з Інститутом національної пам'яті і органами місцевого самоврядування.

Будь ласка, Микола Трохимович Федорук.

ФЕДУРУК М.Т. Село Жовтневе, рекомендації Українського інституту пам'яті – село Попівка. Пропонується село Вишневе. Підтримано, погоджено.

(Загальна дискусія)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Хочуть люди Вишневе, хай буде Вишневе.

ФЕДУРУК М.Т. Те ж саме Пролетар – Дубина, пропозиція органу місцевого самоврядування. А Інститут національної пам'яті настоює, наполягає на Залізньо-Стрілецьке.

В'ЯТРОВИЧ В.М. Не наполягаємо.

ФЕДОРУК М.Т. Не наполягаємо. Значить, підтримуємо орган місцевого самоврядування.

Волинська область, село Ревень – в село Сусваль. Пропозиція органу місцевого самоврядування, на честь уродженця села загиблого на Савур-Могилі.

В'ЯТРОВИЧ В.М. Підтримуємо.

ФЕДОРУК М.Т. Червоний прапор – в село Прапор.
Савронське. Яким чином ми тут визначимось?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тоді вже, Олеже Романович, тоді вже Схронівське. Був Червоний прапор, стане Схронівське.

БЕРЕЗЮК О.Р. Червоно-чорний прапор, давайте назвемо.

ФЕДОРУК М.Т. Яким чином, як ми поступаємо?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, ми ж робили декілька разів, коли у нас було Червоний Лиман ми його робили Лиманом.

ФЕДОРУК М.Т. Хай буде Прапор.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Хочуть люди Прапор, хай буде Прапор...

ФЕДОРУК М.Т. Жовто-блакитний – Прапор.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Немає заперечень, колеги?

ФЕДОРУК М.Т. Є.

Село Полянське пропонується в село Полянське. Ми... Пропозиція органів місцевого самоврядування – Слобожанське, Дніпропетровська область Слобожанське. Я вибачаюсь, Ювілейне в Слобожанське, назвали перший варіант Полянське. Ювілейне в Слобожанське.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пан Володимир В'ятрович.

В'ЯТРОВИЧ В.М. Наша позиція полягає в тому, що Дніпропетровщина це зовсім не Слобожанщина, це дивно звучить Слобожанське, це абсолютно інший регіон. І друге, Полянське названо в честь уродженця цього села Полянського, який загинув в антитерористичній операції. Тому наша пропозиція... В Донецькому аеропорту. Тому наша пропозиція таки Полянське.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ну, слухайте, може вони себе душевно відчують Слобожанами. Ну, звідки ми знаємо, чого люди хочуть. Ну, це ж, воно ж не суперечить, воно ж не суперечить логіці, воно ж не повертає назад символи тоталітарного режиму. А може люди від слова "слобода" це зробили, ми ж не знаємо. Ну, хочуть так, хай буде так. Я розумію, я розумію, коли вони

Дзержинськ перейменовують в Дзержинське, тут – да. Коли там Дзержинське перейменовують в якийсь там Петровського, то я розумію, що тут є проблема. Ну, а коли люди хочуть бути в Слобожанщині, хай будуть, конечно. Це ж не... Мені так здається, я не знаю.

(Шум у залі)

ФЕДОРУК М.Т. Село Жовтнєве Софіївського району в село Вакулове. Є звернення народного депутата Берези залишити Жовтнєве. Ну, ми не можемо... Що?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Береза поки що не орган місцевого самоврядування. Може, він так себе відчуває, я не знаю, але він точно не орган місцевого самоврядування. Та ні-ні. Йдемо, йдемо...

ФЕДОРУК М.Т. Ясно. Це просто... Я оголосив, значить, для цього, да. Тому, да. Вакулове, да.

Димитров, пропонується органом місцевого самоврядування в Мирноград. Підтримується, добре.

Село Рози Люксембург в село Розівка. От Рози...

(Шум у залі)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Перейменуємо, дійсно, в Березівку і виконаємо побажання народного депутата Берези.

ФЕДОРУК М.Т. Нове Шахове. Значить, Нове Шахове. Тоді ми не погоджуємося з органом місцевого самоврядування, а Нове Шахове. А то Розочка...

(Загальна дискусія)

Ну, чого, Москаль назвав же Леннона вулицю, да. Так, в нас вже...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, у нас за десять четверта, з вашого дозволу. Давайте, ми... Я розумію, що вже так після Кіровограда настрій трошки покращився.

ФЕДОРУК М.Т. Місто Красноармійськ.

_____. Ні-ні, що там...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ні-ні, Нове Шахове, 8-е, Нове Шахове.

ФЕДОРУК М.Т. Увага. Нове Шахове, Нове Шахове, тут. Да, Нове Шахове, я зрозумів, Нове Шахове. Це не приймається.

Місто Красноармійськ, місто Покровськ просить назву Донецької області.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, Володимир В'ятрович.

В'ЯТРОВИЧ В.М. По-перше, , по-друге, в нас вже є назва Покров, теж місто. Це Орджонікідзе перейменувалося. І відповідно тут якось Покров, Покровський воно дуже схоже. *(Шум у залі)* Це історична назва.
(Загальна дискусія)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ну то що, колеги? Колеги, в мене таке питання, чи є... *(Шум у залі)* Та я ж про що і кажу.
(Загальна дискусія)

Колеги, то яка думка по Красноармійську? У мене є пропозиція, цей населений пункт винести з цього переліку і проголосувати окремо. Ми його просто окремо проголосуємо, як проголосуємо, так і проголосуємо.
Ідемо далі.

ФЕДОРУК М.Т. Чапаївка в село Миколаївка. Підтримується.
Село Жовтнєве в село Калинівка. Вони хотіли Галиші, да, історична назва.
Село Кірове в село Таврійське. Село Жеребець там було.

ГОЛОВУЮЧИЙ. У мене, звичайно, питання до Інституту національної пам'яті. Ви хто? Ми Галиші. Ну які до біса Галиші, коли ми з Калинівки. Жеребці.

ФЕДОРУК М.Т. Куйбешеве. Пропозиція – Більмак. А чого тут звернення Пономарьова. А це хто такий – Пономарьов? Депутат?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я вас благаю, колеги, Більмак, це погоджена назва, ідемо далі.

ФЕДОРУК М.Т. Далі, все. Село Володимиро-Іллінка в село Апрелівка. Пропонується не Апрелівське, а Апрелівка.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так, будь ласка.
(Загальна дискусія)

_____. Просто будуть дві Апрелівки і в одній сільраді будуть дві Апрелівки. Через те ми пропонуємо Апрелівський.

_____. Апрелівка Володимиро-Іллінської сільської ради.

_____. Скажи ще раз.

_____. В Володимиро-Іллінській сільській раді вже є одне село Апрелівка. І якщо ми Володимиро-Іллінку перейменуємо в Апрелівку, то в одній сільраді будуть дві Апрелівки, два населених пункти з ідентичною назвою.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Ми зрозуміли з першого разу, ми просто думаємо, як це вирішити.
(Загальна дискусія)

Ну тоді залишаємо Априлівське, так як пропонує Інститут національної пам'яті. Нема заперечень, колеги?

Ідемо далі.

ФЕДОРУК М.Т. Микола Вересень.

Село Кірове в село Зарічне пропонується. Підтримується.

Село Ульянівка...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я перепрошую. А у мене, до секретаріату комітету питання. У мене є ремарка про те, що є звернення народного депутата якогось знову...

_____. Підтримати Зарічне, воно сходиться.

ГОЛОВУЮЧИЙ. А? Дякую. Все, нема питань.

ФЕДОРУК М.Т. Підтримати Зарічне.

Село Ульянівка пропонується залишити Ульянівка, звернення народного депутата Козира.

Пропозиції по цьому, будь ласка.

_____. По цьому питанню. Скажіть, будь ласка, а тут є помічниця Козира, мала підійти. Помічники, будь ласка, якщо можна. Справа в тім, що до нас звернулись наші депутати по Миколаївщині і говорили про те, що там є звернення Ульянівку на Михайлівку, і що у вас теж було звернення Ульянівку на Ульянівку. Можете пояснити?

_____. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Питання...

_____. По Ульянівці залишити без змін.

_____. Не може бути, це підпадає...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Щоб Свята Уляна була, так, я правильно розумію? Ну а як? Я іншої логіки вже не бачу тут і не розумію. Свята Уляна, в честь Святої Уляни.

_____. Ми готові підтримати будь-яку назву, крім Ульянівки, тому що вона підпадає під...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Та зрозуміло, що нема аргументів.

Олена Петрівна Бойко, будь ласка. І йдемо далі, колеги.

БОЙКО О.П. Тоді в мене під стенограму є питання: а чи було звернення щодо Михайлівки?

_____. *(Не чути)*

БОЙКО О.П. В комітеті, що не будь, було?

_____. Крім Ульянівки стара назва залишилась...

БОЙКО О.П. Дякую.
(Загальна дискусія)

_____. А Зотівка звідки взялась?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так, Володимир Михайлович, Зотівка.

В'ЯТРОВИЧ В.М. Від топонімів Зотів Яр, який в околицях цього села. Топонім Зотів Яр і відповідно..

_____. *(Не чути)*

В'ЯТРОВИЧ В.М. Немає як такого історичного, відсутня. Зотів Яр – історична назва, яка поруч з цим населеним пунктом.

_____. Це було звернення лише...

ФЕДОРУК М.Т. ...самоврядування не звертався, тому лишаємо Зотівка.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Немає питань, йдемо далі.

ФЕДОРУК М.Т. Котовське...
(Загальна дискусія)
Зрозуміло...

_____. Органу місцевого самоврядування рішення нового не було.

ФЕДОРУК М.Т. Не було.

Село Котовське пропонується, пропозиція органів місцевого самоврядування в село Котівка. Що це Котівка?

_____. Котівка.

ФЕДОРУК М.Т. Котівка, да.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пан В'ятрович, що таке Сліпухівка, Сліпухівське, пробачте?

В'ЯТРОВИЧ В.М. Знову таки, історичної назви як такої населеного пункту не було, але є топонім Сільпуківська Балка, поруч біля цього населеного пункту. Тому що одну Котовку ми там уже перейменовували ...

І Котовка, до речі, один з населених пунктів під назвою Котовка вже був серед тих, що вже перейменовані.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тоді що робимо, колеги?

_____. Відкладаємо.

_____. Відкладаємо в довгий ящик.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Забрали це. Далі.

ФЕДОРУК М.Т. Червоний Розселенець в село Розселенець. Немає заперечень? Не наполягає інститут?

(Загальна дискусія)

_____. ...поэтому все население пункты тут Новый Бараболь, Старый Бараболь... Розселенець – нормально.

_____. А що таке бараболь?

(Загальна дискусія)

_____. Оно уже пересохло, а все называют, ее нет она пересохла.

_____. Так погодилися вже.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги це лише 18-а, у нас 39, йдемо далі, я вас благаю.

ФЕДОРУК М.Т. Село Кірове – в село Вишневе. Увага!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да.

ФЕДОРУК М.Т. Село Комінтернівське, селище Комінтернівське – в селище Доброслав.

ШКРУМ А.І. Питання у мене.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так, будь ласка, Альона Іванівна.

ШКРУМ А.І. Якщо можна, я просила б вилучити і село, і селище міського типу, і район, тому що від назви селища залежить назва району, у нас є лист від Комінтернівського району і державної адміністрації з підписами там більше, я не знаю, 200 людей, щодо того, що не було громадських слухань і вони якраз не погоджуються з Доброславом, яке запропонувала голова села і Козинцеве їм теж не дуже подобається. От якось така історія.

_____. А що пропонують?

ШКРУМ А.І. Пропонують Лиманське.

А Доброслав, тут така ситуація, що я маю підозру, з того, що говорять мені мешканці, голова села Людмила Ярославівна пропонувала Ярослав або Доброслав назвати село.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, що ми робимо з цим? Відкладаємо, о'кей, добре. Ідемо далі.

ФЕДОРУК М.Т. Знову ж таки це те саме, відкладаємо.

Село Щорсове – в село Шеміотове. А тут Шеметове. Шеметове треба, так? Шеметове, лишаємо Шеметове.

Село Свердлове – в село Іванове.

Далі. Місто Котовськ – в місто Подільськ.

Червона Знам'янка – в Новознам'янка.

Село Куйбишеве – у Вишневе. Нема заперечень? Дуже багато, як Ульяновки.

Село Петрівка – в село Вишневе. Різні райони.

Селище Комсомольське – в селище Соніно. Треба Соніне, українською.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Це якщо від імені Соня, то чи є Соніне, а може воно хочуть Соніно якесь, може Міміно, Соніно, ми ж не знаємо цього. Ну, хочуть Соніно, хай буде їм Соніно. Ідемо далі.

ФЕДОРУК М.Т. Далі, Петрівка – в село Осиново. Підтримуємо.

Село Чапаївка – в село Чубарівка.

_____. *(Не чути)*

ФЕДОРУК М.Т. Останнє рішення – Зелене, так? Зелене, хай буде Зелене.

Херсонська область, Краснознам'янка – в Олександрівка. Нехай буде.

Червонопрапорне – в село Червоне. Нехай буде.

Черкаська область, Петровське – в село Привітне.

Чапаївка – в село Благодатне.

Ленінське – в село Ленське. Тут ні, да? Чубівка. Село Чубівка? Ленське.

Як Москаль: Леніна в Леннона.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Отож, одна буква, а яка різниця і який зміст. Так?

ФЕДОРУК М.Т. Чубівка. Лишаємо Чубівка.

Так, селище Жовтневе – в селище Мирне. Підтримуємо.

Чернігівська область. Жовтень – в Янжуловка. Тільки треба Янжулівка. Так? Редакція...

ГОЛОВУЮЧИЙ. У нас просто, тут у нас ситуація трошки така скажемо, складна, у нас не має звернень органів місцевого самоврядування тут, я не знаю, звідки ми...

_____. Це тільки інститут дав матеріали, що ці три перейменування. У нас немає документів і підстав перейменовувати їх у нас немає.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ні, підстави перейменовувати у нас є і у нас є звернення Інституту національної пам'яті. Тому я би запропонував по цих трьох позиціях залишитися на тих пропозиціях, які надав Інститут національної пам'яті. Але письмово, щоб дав потім...

ФЕДОРУК М.Т. Але письмово, щоб дав потім...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так, звичайно, звичайно, звичайно. Немає заперечень?

ФЕДОРУК М.Т. І ще одне. Все-таки, от я хочу повернутися до 4085. Справа в тому, що різку реакцію в залі Верховної Ради Комсомольськ отримав в Горішній Плавні, що ми перейменовуємо в Горішні Плавні. І це був такий скандал. Так, тоді ж, це у...

_____. Каплін...

ФЕДОРУК М.Т. Каплін.
(Загальна дискусія)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, пан В'ятрович.

ФЕДОРУК М.Т. Лишаємо? Лишаємо? Лишаємо це, так?

В'ЯТРОВИЧ В.М. Я поясню. Ситуація з Комсомольськом схожа дещо до ситуації з Єлисаветградом, з Кіровоградом. Справа в тому, що так наша пропозиція була Горішні Плавні від назви козацького поселення, яке було на цій території, вона нібито була не сприйнята місцевою владою. Після чого відбулася моя зустріч з міським головою, і ми міському голові запропонували, будь-яка інша назва, крім Комсомольська, буде вами підтримана. Натомість на громадських слуханнях в Полтаві він знову висунув назву Комсомольськ, і депутат Каплін теж висловив про те, що це місто не буде перейменовуватися. Але воно не може не перейменовуватися. Тобто ми готові були дослухатися до будь-якої іншої назви, ми не відстоюємо назву Горішні Плавні. На жаль, жодна інша назва так і не надійшла. Тобто зараз єдиною альтернативою до Комсомольська залишаються Горішні Плавні.

_____. (Не чути)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Колеги, дивіться, ми чотири позиції забрали. Ми зараз повернемося до Шахове, Розівка і всіх інших, але без цих. Все, що погодили ми, ми повинні проголосувати одним голосуванням.

Хто за ті перейменування... *(Шум у залі)* Хто?

_____. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Деревент мы пока убрали. Мы убрали. Мы его не трогаем. Да.

Хто за ті перейменування, які оголосив наш колега Микола Трохимович Федорук, прошу проголосувати. Дякую. Хто – проти? Немає. Хто утримався? Немає. Рішення прийнято одноголосно.

Я дуже сподіваюся, що воно піде якнайшвидше. З вашого... Кудись. *(Шум у залі)*

Колеги, давайте по цих... Да, будь ласка, пан В'ятрович.

В'ЯТРОВИЧ В.М. Якщо вже це завершити, то справа в тому, що ми маємо ще близько 150 документів, підтверджуючих щодо інших назв, де співпадає позиція інституту і органів місцевого самоврядування. Нам потрібно день-два для того, щоб підготувати ці документи і передати їх в комітет і можливо, щоб відбулося ще одне засідання, де б ми так само розглянули... *(Шум у залі)*

Так, так.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ну сказати, що ми вас любимо, це нічого не сказати. *(Шум у залі)*

В'ЯТРОВИЧ В.М. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, і цих чотири ми тоді розглянемо разом з тим, що надішле нам ще пан В'ятрович. І будемо дуже сподіватися, що він нам більше нічого не пришле.

Я нагадую всім, що у нас третього числа виїзд, виліт на Польщу. Тут, до речі... *(Шум у залі)* А, я перепрошую. Я перепрошую, ми...

У нас є 4086...

_____. І одне зауваження.

ГОЛОВУЮЧИЙ. У нас... так, нам треба переголосувати Снятів... Сентяківку на Сентянівку. Ну, це технічна річ, яка у нас, на жаль, пройшла... *(Шум у залі)*

Сентянівка. Ну може, да.

І у нас пропонує Курило вилучити Красний Луч. Красний Луч. Що ми робимо? *(Шум у залі)*

_____. Ну, по суті підпадає під декомунізацію.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ні, та ми не заперечуємо.

(Загальна дискусія) Гусь-Хрустальний.

В'ЯТРОВИЧ В.М. Назва Хрустальна від річки Хрустальної, яка поруч. І відповідно...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так і що, ви не заперечуєте?

В'ЯТРОВИЧ В.М. На перейменування Хрустальний не заперечуємо.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Хорошо.

Тоді, колеги, хто за те, щоб уточнити назву населеного пункту. Ми перейменувалися смт Фрунзе Слов'яносербського району в Сентяківку, а треба в Сентянівку. Хто за таке рішення, прошу проголосувати. Технічна річ просто. Дякую. Хто проти? Немає. Хто утримався? Немає. Рішення прийнято одноголосно.

_____. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ні, там все в порядку. По Скороходовому я вже підписав цю постанову.

Колеги, у нас є розпорядження Голови Верховної Ради про те, що низка провідних діячів сучасності Кудлаєнко, Курило, Бойко, Бублик, Гуляєв, Дехтярчук, Зубач, Река, Федорук і Шкрум скеровуються у відрядження до міста Варшава Республіка Польща з 3 по 6 квітня. Поки ми тут з вами сиділи, була заява Юрія Віталійовича Луценка про те, що я знаю, просто такі побоювання були, була заява про те, що не передбачається позачергове засідання Верховної Ради України.

Тому, колеги, я нагадую, що ми з вами з 3 по 6 ми з вами у Варшаві. А потім ми з вами відлітаємо з Варшави одразу на Львів, на запрошення Львівського міського голови для участі у форумі місцевого самоврядування. І ми там проводимо виїзне засідання нашого комітету і запрошуємо всіх колег, хто чомусь з незрозумілих для мене причин не виявив бажання летіти з нами у Варшаву, знехтував, я би сказав. Ми запрошуємо їх приєднатися до нас у Львові, якщо у них буде таке бажання.

(Загальна дискусія)

Все, колеги. Я всім дякую. Оголошую засідання комітету закритим.